

Kartläggning och analys av kompletterande högskoleutbildningar för utländska akademiker – 2005

Reg.nr 12-487-06

2006-06-29

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Kartläggning och analys av kompletterande högskoleutbildningar för utländska akademiker	4
Inledning.....	4
Tillvägagångssätt.....	4
Kompletterande utbildning under 2005 - resultatredovisning.....	8
Bakgrund.....	8
Beställare och anordnare av kompletterande utbildning	8
Antal studenter i kompletterande utbildning.....	9
Utbildningarnas innehåll.....	12
Utbildningarnas omfattning och syfte	13
Slutsatser och några principiella frågor	15
Minskad omfattning – ett problem?	15
Arbetsmarknadspolitik eller utbildningspolitik?.....	16
Kompletterande utbildning – anpassad för individen	17
Inför framtida kartläggningar	18
Bilaga 1	20
Sammanställning av uppgiftslämnare/kontaktpersoner	20
Bilaga 2	22
Sammanställning av kompletterande utbildning för utländska akademiker 2005 per lärosäte.....	22
Bilaga 3	26
Kompletterande utbildning för utländska akademiker 2005 - per verksamhets-/ämnesområde (motsv).....	26
Bilaga 4	35
Enkät.....	35
Bilaga 5	41
Sändlista	41

Sammanfattning

Högskoleverket har på uppdrag av regeringen genomfört en nationell kartläggning av kompletterande högskoleutbildningar för utländska akademiker. Kartläggningen som avser 2005 omfattar uppgifter om utbildningarnas omfattning och studentantal, innehåll samt uppdragsgivare. Tidigare uppföljningar av kompletterande utbildning för utländska akademiker gjordes 2003 och 2004.

Utbildningar anordnade inom aspirantutbildningen vid Linköpings universitet och Malmö högskola samt inom invandrarakademin vid högskolan i Borås utvärderas i särskild ordning och ingår inte i kartläggningen. Inte heller ingår utbildning inom ramen för det s.k. SÅL-projektet som likaledes redovisas i särskild ordning.

I kartläggningen av utbildning har bl.a. framkommit följande:

- 15 lärosäten har redovisat verksamhet,
- de flesta utbildningarna är uppdragsutbildningar och länsarbetsnämnderna är sammantagna den största enskilda beställaren,
- i några fall genomförs verksamheten i samarbete mellan olika aktörer t.ex. länsarbetsnämnd, arbetsförmedling, kommun/komvux, landsting,
- i andra fall ges utbildningen på lärosätets initiativ inom ramen för reguljär utbildning/grundutbildningsanslaget enligt individuell studieplan, ibland i samarbete med annan aktör, t.ex. kommun/komvux,
- i två fall ges medel direkt till lärosätet (Stockholms universitet och SLU),
- antalet kompletterande utbildningar och därmed antalet studenter har minskat,
- liksom tidigare är de vanligaste utbildningarna inriktade mot undervisningssektorn samt sektorn vård och omsorg samt medicin,
- utbildningarnas karaktär varierar, kan avse akademisk utbildning enligt individuell studieplan baserad på reguljär utbildningsplan för programmet ifråga, särskild studieplan på högskolenivå med eventuell praktik, studie- och arbetsmarknadsförberedande utbildning omfattande både akademisk utbildning och komvuxutbildning med eventuell praktik,
- stor spännvidd i utbildningarnas omfattning - i princip från 5 poäng/veckor (Didaktik för modersmåls lärare, HiG) upp till ca 2 år (kompletteringsutbildning för jurister, GU).

Högskoleverket anser nu, liksom i föregående två rapporter, att kompletterande utbildning för utländska akademiker bör frikopplas från arbetsmarknadspolitiska åtgärder och bristyrkesproblematik; öronmärkta medel bör tillföras ett begränsat antal lärosäten, som tillhandahåller kompletteringsutbildningar inom ett bredare utbildnings- och yrkesområde än vad som är möjligt inom AMS regelverk.

Kartläggning och analys av kompletterande högskoleutbildningar för utländska akademiker

Inledning

Högskoleverket fick i regleringsbrev för budgetåret 2006 (U2005/9498/E) i uppdrag av regeringen att genomföra en nationell kartläggning och analys av olika former av kompletterade högskoleutbildningar för utländska akademiker och att redovisa resultatet senast den 30 juni 2006.

Kartläggningen ska innehålla uppgifter dels om utbildningarnas omfattning och studentantal, dels om innehållet i utbildningarna. Vidare ska det framgå vem som är uppdragsgivare.

Högskoleverket har tidigare genomfört två liknande kartläggningar som lärosätena medverkat i. Dessa kartläggningar redovisades dels i rapporten "Ett svenskt kvitto? Kompletterande utbildning för utländska akademiker" (2003)¹, som avsåg verksamhetsåren 2000/01 t.o.m. 2002/03, dels i rapporten "Uppföljning av kompletterande utbildning för utländska akademiker - andra året" (2004)² som avsåg verksamhet under år 2003.

Kartläggningen har genomförts av Eva Ragnarsson och Åse Rislund, avdelningen för bedömning av utländsk utbildning. Per-Gunnar Rosengren, utredningsavdelningen, har medverkat i planeringen av arbetet.

Tillvägagångssätt

I denna PM redovisas kompletterande utbildningar inom högskolan under vår- och höstterminen 2005. Utbildningar som inte innebär att någon egentlig undervisning bedrivits utan endast omfattar prov (exempelvis för att svensk läkarlegitimation ska kunna utfärdas) ingår inte i redovisningen.

I regleringsbrevet för 2006 fick Högskoleverket också i uppdrag att utvärdera den kompletterande utbildning för utländska akademiker som Linköpings universitet och Malmö högskola anordnat på uppdrag av regeringen

---

¹ Ett svenskt kvitto? Kompletterande utbildning för utländska akademiker, registreringsnummer 12-187-03.
<http://web2.hsv.se/publikationer/rapporter/regeringsuppdrag/2003/2003-04-09.pdf>.

² Uppföljning av kompletterande utbildning för utländska akademiker - andra året, registreringsnummer 12-4439-03.
<http://web2.hsv.se/publikationer/rapporter/regeringsuppdrag/2004/2004-04-06.pdf>

sedan 2002, liksom den utbildning som Högskolan i Borås anordnat inom ramen för den s.k. invandrarakademien. Resultatet av utvärderingen presenteras i rapporten "Invandrarakademi och aspirantutbildning: Erfarenheter av kompletterande utbildning för invandrade akademiker"³. Dessa utbildningar ingår därför inte i denna kartläggning.

Inte heller utbildning anordnad inom utbildningsuppdraget om särskilda lärarutbildningar (SÄL) som ska genomföras av lärosätena under perioden 2002-2006 ingår i denna kartläggning. Högskoleverket ska, också i enlighet med uppdrag i regleringsbrev, lämna en delredovisning för denna verksamhet 2006 och under 2007 en slutlig utvärdering.

Liksom vid tidigare kartläggningar har material insamlats genom en enkät. För de flesta utbildningar har lärosätena bifogat kursplaner. Visst underlag har också hämtats från lärosätenas årsredovisningar för år 2005. För en förteckning över uppgiftslämnare, se bilaga 1. Bilaga 2 är en sammanställning av anordnade utbildningar per lärosäte, bilaga 3 en sammanställning per verksamhets-/ämnesområde, bilaga 4 innehåller enkäten med anvisningar och som bilaga 5 finns sändlistan.

Problemen med enkätmetoden är, som framhållits i tidigare rapporter, välkända och har inte undgått kartläggningarna som gjorts. Högskoleverket ansåg dock att den bästa metoden var att följa de tidigare undersökningarnas uppläggning för att öka förutsättningarna för jämförbarhet. Den nu genomförda kartläggningen är, i enlighet med uppdraget, av mindre omfattning än de två tidigare.

Lärosätena har dels svarat på frågor om utbildningarnas innehåll, omfattning och uppdragsgivare, dels lämnat kvantitativa uppgifter om antalet studenter och utfärdade examina för de aktuella utbildningarna. Enkätsvaren ger en tydlig bild av hur stor spännvidden är mellan de olika utbildningarna medan de kvantitativa uppgifterna snarast får ses som en uppskattning, mer om det i avsnittet "Antal studenter i kompletterande utbildning" nedan.

Definition av begreppet kompletterande utbildning för utländska akademiker

Begreppet kompletterande utbildning för utländska akademiker är, vilket framhölls redan i Högskoleverkets första kartläggning 2003 ett oprecist och för de flesta okänt begrepp. I rapporten angavs vidare:

"Företeelsen kompletterande utbildning innebär att en individ behöver komplettera sin utbildning för att kunna få en anställning på en avgränsad arbetsmarknad och för att kunna möta specifika nationella krav inom vissa yrken. Behovet av kompletterande språklig utbildning finns naturligtvis särskilt i ett land som Sverige med ett litet språk."⁴

---

³ Rapport 2006:35 R.

⁴ Ett svenskt kvitto? Kompletterande utbildning för utländska akademiker, sid 5.

När det gäller definitionen av målgruppen skrevs vidare följande:

"Utländska akademiker studerar i svensk högskola på många olika utbildningar för att komplettera sin tidigare utbildning eller för att skaffa sig en ny utbildning. Ibland finns dessa personer inom den ordinarie grundutbildningen eller inom särskilda utbildningsprogram, som t.ex. SÄL (särskild lärarutbildning) eller inom uppdragsutbildning. Vilka personer som avses beror till stor del på hur begreppen **kompletterande** och **akademiker** definieras. I denna undersökning avses med utländsk akademiker en person som är folkbokförd i Sverige och stadigvarande bosatt här. Detta exkluderar utbytesstudenter. Akademiker kan betyda att personen ifråga har en akademisk examen men också att personen varit på väg att slutföra en examen när han eller hon lämnade sitt hemland."⁵

Naturligtvis förekommer det att enskilda studenter antas till senare del av reguljära utbildningar på grundval av sina tidigare akademiska studier i annat land och att studier genomförda i andra länder tillgodoräknas i svenska examina utan att studenten för den skull har genomgått någon särskilt anpassad kompletterande utbildning. Så anger t.ex. Kungliga tekniska högskolan att drygt 10 % av studenterna som antas till civilingenjörs- och högskoleingenjörsprogrammets senare del åberopat utländska betyg vid ansökan. *Alla de enskilda personer som på eget initiativ kompletterar sin utbildning inom reguljära kurser och program kommer inte fram i denna kartläggning.*

Även i Högskoleverkets andra rapport definieras målgruppen samtidigt som man redogör för svårigheterna att definiera gruppen.

I den nu genomförda enkätundersökningen definieras de individer som efterfrågas som en person

- som är stadigvarande bosatt i Sverige, dvs. är folkbokförd,
- som har ett annat modersmål än svenska,
- som har en akademisk examen från sitt hemland/tredje land eller som var på god väg att slutföra sina studier för en examen,
- vars utländska utbildning har bedömts av högskolan, Högskoleverket eller annan myndighet
- som har fått tillgodoräkna hela eller delar av sin utbildning.

Mätperiod

Denna kartläggning avser vårterminen och höstterminen 2005.

Måttenheter

---

⁵ Ibidem, sid 5 f.

Den kvantitativa redovisningen görs i antal personer, inte helårsprestationer. Det ansågs vid tidigare kartläggning att det var enklast för lärosätena att ta fram uppgifter om antalet studerande.

Svarsfrekvens och bortfall

39 lärosäten ingick i utsändningslistan. 27 lärosäten har besvarat enkäten av vilka 12 har angivit att de inte anordnat någon kompletterande utbildning. 15 lärosäten har redovisat verksamhet. Vilka lärosäten och vilken verksamhet framgår av bilaga 2.

Enkäten har skickats till lärosätenas centrala funktioner som i sin tur samlat in uppgifterna på olika sätt.

Kompletterande utbildning under 2005 - resultatredovisning

Bakgrund

Vad gäller bakgrundsbeskrivningar för området, t.ex. historik och regelverk för kompletterande utbildning, hänvisas till de två ovannämnda rapporterna. Flera regelverk finns för dem som anordnar kompletterande utbildning för utländska akademiker, bl.a. används bestämmelserna om uppdragsutbildning, bestämmelserna om särskild praktisk och teoretisk utbildning vid universitet och högskolor (aspirantutbildning) eller också ges utbildningen som en reguljär utbildning enligt högskoleförordningen.

I den tidigare rapporten ”Uppföljning av kompletterande utbildning för utländska akademiker” beskrivs vad de olika regelverken har för konsekvenser för de studerande bland annat när det gäller behörighet och antagning, för individens finansiering av studierna, för rättssäkerheten genom individens möjlighet att överklaga beslut om antagning och utfärdande av examen etc. Även andra regler, som Arbetsmarknadsverkets regler, påverkar de kompletteringsutbildningar som Länsarbetsnämnderna är uppdragsgivare till.

Beställare och anordnare av kompletterande utbildning

Som nämnts har 15 av de lärosäten som besvarat enkäten redovisat verksamhet med kompletterande utbildning för utländska akademiker.

De flesta utbildningarna är uppdragsutbildningar och Länsarbetsnämnderna är den största enskilda beställaren.

Länsarbetsnämnderna är beställare av utbildning vid Göteborgs universitet (lärarutbildning), Högskolan i Jönköping (lärarutbildning), Högskolan i Halmstad (sjuksköterskeutbildning), Karolinska Institutet (utbildning till biomedicinsk analytiker, sjuksköterskeutbildning), Lunds universitet (utbildning i företagsekonomi), Lärarhögskolan i Stockholm (lärarutbildning), Stockholms universitet (socionomutbildning), Umeå universitet (utbildning i svenska och sjukvårdssvenska), Uppsala universitet (lärarutbildning) samt Växjö universitet (utbildning i svenska språket mm).

I några fall genomförs utbildningarna i samarbete mellan Länsarbetsnämnden (LAN) och andra uppdragsgivare, t.ex. vid Chalmers tekniska högskola där Arbetsförmedlingen, LAN, Göteborgs stad och svenskt näringsliv tillsammans drivit ett projekt, Utländska tekniker och ingenjörer,

UTI, finansierat av EU. Från september 2005 drivs projektet av LAN. Vid Göteborgs universitet ges lärarutbildningen i samverkan mellan LAN och Arbetsförmedlingen. Umeå universitet genomför projektet Utländska akademiker på uppdrag av LAN i samverkan med Västerbottens läns landsting och Folkuniversitetet.

Socialstyrelsen upphandlar utbildningar för olika yrkesgrupper i anslutning till sin verksamhet med att utfärda legitimationer.⁶ Det gäller kurser i samhälls- och författningskunskap för utländska sjuksköterskor vid Lunds universitet. Vid andra lärosäten ges kompletterande utbildningar inom Socialstyrelsens områden på lärosätenas eget initiativ inom ramen för den reguljära utbildningen. Så sker exempelvis vid Uppsala universitet (utbildning till biomedicinsk analytiker och sjuksköterskeutbildning), vid Karolinska Institutet (röntgensjuksköterska)⁷ och vid Göteborgs universitet (psykologutbildning).

En del lärosäten ger utbildningar på eget initiativ inom ramen för det reguljära utbudet, ibland i samarbete med andra, t.ex. Högskolan i Gävle som erbjuder utbildningar i bl.a. svenska och didaktik för modersmållärare inom ramen för det reguljära utbudet i samarbete med kommuner och komvux.

Ett par utbildningar har tillkommit på uppdrag av regeringen och finansieras direkt av regeringen. Det gäller Stockholms universitets Högre kurs i praktisk förvaltningskunskap och Sveriges Lantbruksuniversitet som anordnar tilläggsutbildning för veterinärer med examen från länder utanför EES-området enligt ett särskilt uppdrag i regleringsbrevet.

Antal studenter i kompletterande utbildning

I den senast genomförda uppföljningen av kompletterande utbildning för utländska akademiker framkom att utländska akademiker i kompletteringsutbildning utgör en liten del av det totala antalet studenter i högskolan. Det är dock svårt att hitta de utländska akademikerna som uppfyller definitionen eftersom de inte är registrerade på något enhetligt sätt. I kartläggningen har de främst identifierats genom att de läser vissa särskilda utbildningar. Självfallet finns andra personer som läser på eget initiativ och kompletterar sin tidigare utländska utbildning. I sådana fall kan lärosätet tillgodoräkna hela eller delar av den utländska utbildningen.

---

⁶ Socialstyrelsen är som nämnt också beställare av kunskapsprov som genomförs inom olika områden med syfte att utfärda legitimationer. Dessa prov genomförs vid lärosätena men det är inte alltid som utbildning bedrivs varför de inte omfattas av denna kartläggning.

⁷ Karolinska Institutet har också återkommande uppdrag att anordna kompletterande utbildningar för bl.a. barnmorskor men dessa utbildningar har inte genomförts under den aktuella perioden. Dessa redovisas i bilaga 3 under punkten "Övrigt".

Det är svårt att jämföra antalet studenter i föreliggande kartläggning med antalet som framkommit i de tidigare undersökningarna eftersom det har förekommit ett visst bortfall, bland annat antogs för en period att en viss underrapportering skett inom hälso- och sjukvårdskurser. Alla utbildningar ges inte alla år vilket betyder att antalet studerande varierar mellan åren. I föreliggande kartläggning som gäller år 2005 har inte heller SÄL-utbildningar eller de utbildningar som redovisas i en särskild rapport inkluderats, dvs. utbildningarna vid Linköpings universitet, Malmö högskola och Högskolan i Borås.

I enkäten har Högskoleverket denna gång liksom tidigare frågat efter antalet personer som genomgått de olika utbildningarna fördelat efter utbildningsområde. Det framkom i de tidigare uppföljningarna att flera högskolor inte redovisade kompletterande utbildningar i Ladok eftersom de var uppdragsutbildningar. Det är anledningen till att man inte frågade efter helårsstudenter eller helårsprestationer. Högskoleverket ansåg också då att en omvandling till helårsstudenter skulle innebära en onödig arbetsbelastning för lärosätena. I de fall då en student läst kurser inom flera utbildningsområden kan personen ha rapporterats av lärosätet som studerande flera gånger. Det kan t.ex. vara fallet inom lärarutbildningar. Alltså är det totala antalet personer något lägre. Det är också möjligt att en person som läst flera separata kurser i följd rapporterats flera gånger av ett lärosäte.

Det ideala vore om det var möjligt att få fram statistik som avsåg helårsprestationer eller helårsstudenter.

Tabell I.

Lärosäte	Kvinnor Vt 2005	Män Vt 2005	Kvinnor Ht 2005	Män Ht 2005
Chalmers tekniska högskola ⁸	Se not			
Göteborgs universitet	38	6	35	10
Högskolan i Jönköping	10	3	7	2
Högskolan i Gävle	23	13	13	7
Högskolan i Halmstad	24	3	20	3
Karolinska Institutet	35	9	50	9
Lunds universitet ⁹	Se not			
Läraryhögskolan i Stockholm ¹⁰	Se not			
Sveriges Lantbruksuniversitet ¹¹	5	3	6	7
Stockholms universitet ¹²	11	5	8	5
Malmö högskola ¹³	46	23	46	21
Umeå universitet ¹⁴	4		4	1
Uppsala universitet	17	4	11	2
Växjö universitet	18	12	17	7

Det är svårt att ange exakt antal studerande inom kompletterande utbildning. Underlaget medger inga precisa angivelser men antalet utbildningar och därmed antalet studenter har minskat jämfört med tidigare kartläggningar. Uppskattningsvis rör det sig om färre än 500 personer under 2005.

⁸ Mer än 100 personer har deltagit enligt årsredovisning.

⁹ Lunds universitet har redovisat totalt 58 studenter under år 2005.

¹⁰ Utbildningarna ej uppdelade på terminer. 79 kvinnor och 35 män har deltagit. Inom utbildningen finns både studenter med utländsk och svensk utbildningsbakgrund.

¹¹ Platserna har inte kunnat fyllas pga. för få sökande med godkänt svensktest.

¹² Dessutom 31 nyregistrerade kvinnor och 13 nyregistrerade män på socionombildning under 2005.

¹³ Dessutom 30-50 platser på förberedande utbildning.

¹⁴ Dessutom redovisas studerande på högskoleförberedande kurser i svenska/sjukvårdssvenska.

Utbildningarnas innehåll

Liksom vid de två tidigare kartläggningarna har det framkommit att de flesta utbildningarna är inriktade mot undervisning, vård och omsorg samt medicin.

En del utbildningar omfattar studier inom flera olika ämnen och ibland ingår valfria moment där studenterna väljer utifrån sin tidigare utbildningsbakgrund.

Utbildningarnas karaktär varierar, en del syftar till att ge en förberedelse för vidare studier på högskolenivå och omfattar vägledning och validering av den studerandes förkunskaper, en del ger en orientering om arbetsmarknad, kulturmöten, etc. och ytterligare andra ska förstärka sidor i en sökandes examen så att personen ska bli mer intressant för arbetsgivare. För en del utbildningar används de ordinarie utbildningarnas kursplaner medan andra använder kursplaner speciellt anpassade för målgruppen. Kombinationer förekommer också. Så inleds den kompletterande juristutbildningen vid Göteborgs universitet med en speciell introduktionstermin som tar upp skillnader mellan det svenska rättssystemet och utländska rättssystem innan studenterna fortsätter på det ordinarie programmet för juris kandidatexamen.

En del utbildningar har ett konkret mål i form av en svensk examen, behörighet eller legitimation.

Nedan följer en sammanfattning av den uppdelning efter inriktningar som finns i Bilaga 3.

Läraryt utbildning

Kompletterande utbildning för utländska lärare och andra akademiker ges vid Göteborgs universitet, Högskolan i Jönköping, Högskolan i Gävle, Lärarhögskolan i Stockholm, Malmö högskola och Uppsala universitet. Utbildningarnas omfattning varierar från 5 poäng vid Högskolan i Gävle (didaktik för modersmållärare som är en introduktion till det svenska skolsystemet) till 60 poäng eller mer beroende på den enskilde studentens bakgrund vid t.ex. Högskolan i Jönköping.

Kompletterande läraryt utbildningar finns med inriktning mot fritidspedagogisk verksamhet, förskola, grundskolans tidigare respektive senare år och mot gymnasiet. Även specialpedagogutbildning förekommer.

Vård och omsorg samt medicin

Kompletterande utbildning för sjuksköterskor eller personer med annan sjukvårdsutbildning ges vid Högskolan i Halmstad, Karolinska institutet, Lunds universitet, Umeå universitet och Uppsala universitet. Liksom för den kompletterande utbildningen för lärare varierar innehållet och omfatt-

ningen mellan lärosätena, från kurserna i samhälls- och författningskunskap vid Lund universitet till individuella studieplaner omfattande 60 poäng eller mer vid flera lärosäten.

Inom området vård och omsorg samt medicin ges även kompletterande utbildning till röntgensjuksköterska, läkare, biomedicinsk analytiker, logoped samt veterinär.

Teknik

Chalmers tekniska högskola har deltagit i projektet Utländska tekniker och ingenjörer, UTI, som innebär kartläggning av deltagarnas tidigare utbildning och vägledning inför vidare studier och praktik.

Juridik och samhällsvetenskap

Inom juridik och samhällsvetenskap återfinns utbildningar för jurister och psykologer vid Göteborgs universitet, utbildning i socialt arbete för personer med utländsk högskoleutbildning inom området som är arbetslösa respektive har arbete inom annat yrke vid Stockholms universitet. Utbildningar inom företagsekonomi ges vid Lunds universitet men endast en person anges ha gått utbildningen.

Studie- och arbetsmarknadsförberedande utbildning

Här återfinns utbildning i bl.a. svenska, introduktionsutbildning och förberedande utbildning, som genomförs i samarbete mellan lärosäte och annan aktör, t.ex. komvux. Utbildningen ligger åtminstone till en del på högskolenivå. Här återfinns också utbildning som lärosätena redovisat under ämnesområdet humaniora, t.ex. svenska för utländska akademiker vid högskolan i Gävle.

Övrigt

Lärosätena har även redovisat ett antal andra utbildningar, bl.a. återkommande utbildningar som inte givits under den aktuella tidsperioden samt andra projekt av intresse.

Utbildningarnas omfattning och syfte

I enkäten ombads lärosätena ange de kompletterande utbildningarnas omfattning uttryckt i poäng och i antal veckor. Också här visar svaren på en stor spännvidd mellan de olika utbildningarna. Från didaktik för modersmåls lärare vid Högskolan i Gävle, 5 poäng, logoped vid karolinska institutet, 15- ca 30 poäng, läkare vid Umeå universitet, upp till 20 poäng till veterinär vid SLU, 53 poäng, för att nämna några exempel.

Det finns utbildningar som främst innebär en inventering av de studerandes förkunskaper och en vägledning inför framtida studier. Syftet är att studenten efter genomgåendet program ska ha en plan för vidare komplette-

ring. Det gäller t.ex. för projektet UTI vid Chalmers tekniska högskola. Umeå universitet ger utbildningar i svenska och sjukvårdssvenska men anger att det inte är fråga om högskolestudier. Dessa kurser ska ge behörighet för vidare kompletteringsstudier efter att individuella studieplaner upprättats. Kompletteringsstudierna i sin tur ska leda fram till svensk examen eller legitimation.

Uppsala universitet har en collegeutbildning omfattande 30 veckor som förbereder för vidare akademiska studier. Den utbildningen omfattar dels kurser på högskolenivå om 15 poäng, dels kurser på gymnasienivå om 300 gymnasiepoäng.

Andra utbildningar har som mål att direkt förbereda för yrkesverksamhet, det gäller t.ex. kompletteringar för lärare och för yrken inom vård/omsorg och medicin. Också dessa utbildningar skiljer sig åt sinsemellan på så sätt att en del är fasta program av en bestämd omfattning (komplettering för jurister vid Göteborgs universitet 80 poäng, komplettering för sjuksköterskor vid Högskolan i Halmstad 60 poäng, socionomutbildning vid Stockholms universitet 60 poäng). Åter andra har en flexibel uppläggning och omfattningen varierar med den studerandes bakgrund och hur mycket som kan tillgodoräknas i den svenska utbildningen. Exempel på detta finns vid Lärarhögskolan i Stockholm och vid några av utbildningarna vid Karolinska institutet.

Syftet med utbildningarna kan vara allt från vidare studier till svensk examen eller legitimation (behörighetsbevis för lärare). Efter några utbildningar utfärdas både svensk examen och legitimation.

Lärosätena har också i sina svar fått ange hur många examina som utfärdats och det är relativt få. Några lärosäten har kommenterat att det tar lång tid att få ut en examen på grund av komplicerade tillgodoräknanden eller av andra skäl. I en del fall har studenterna inte heller ansökt om svensk examen.

Slutsatser och några principiella frågor

I detta avsnitt diskuteras slutsatser och ges förslag på åtgärder.

Minskad omfattning – ett problem?

Den bild som presenterades i tidigare kartläggningar av kompletterande utbildning motsvaras inte av den bild som föreliggande kartläggning ger. I årets enkät redovisas anordnad kompletterande utbildning för utländska akademiker av färre lärosäten än tidigare. Även om viss verksamhet inte redovisas i detta sammanhang har kompletterande utbildning för utländska akademiker av kartläggningen att döma minskat i omfattning. Redan i 2003 års kartläggning konstaterade man att antalet studerande inom kompletterande utbildning i högskolan föreföll ha stagnerat något under det s.k. Språngets sista år – tvärt emot prognosen året innan, då man menat att den kompletterande utbildningen borde fortsätta att öka mot bakgrund av att fler borde kunna börja i högskolan efter genomgångna förberedelsekurser och liknande.

Kompletteringsutbildningar har visat sig vara en effektiv väg in på arbetsmarknaden.¹⁵ Genom att på ett så tidigt stadium som möjligt fråga ny-anlända personer om vilken utbildning de har och hur de vill använda den i Sverige kan man ge individen verktyg att gå vidare. Personer som redan har en utländsk utbildning är studievana och ofta starkt motiverade för vidare studier och arbete.

Som nämnts tidigare finns det förutom de särskilda kompletterande utbildningarna för utländska akademiker (och i en del fall för såväl svenska som utländska akademiker) en möjlighet för den enskilde att ansöka om antagning till senare del av program eller till kurser på högre nivå och efter tillgodoräknande ansöka om svensk examen. I denna kartläggning har det visat sig att flera lärosäten gör särskilda satsningar på validering och vägledning för utländska akademiker som syftar till att upprätta individuella planer för vidare kompletteringar. Detta bör vara en självklar möjlighet vid alla lärosäten. Av de särskilda satsningar som gjorts framgår att dessa funktioner behöver förstärkas.

Det är dock inte självklart att alla utländska akademiker behöver komplettera sin utbildning. Kunskap om specifikt svenska förhållanden som efterfrågas på arbetsmarknaden kan i många fall inhämtas direkt i arbetsli-

---

¹⁵ Se t.ex. Högskoleverket, Invandrarakademi och aspirantutbildning 2006:35 R

vet. Högskoleverket har redan tidigare framfört att insatser för att skapa möjligheter att komma ut i arbetslivet, genom exempelvis praktik, provanställningar, mentorskap m.m. kan vara nog så effektivt när det gäller att förkorta vägen till en anställning .

När det gäller utbildningsinsatser specifikt för akademiker så konstaterar AMS i rapporterna Var finns jobben? för år 2005 respektive 2006¹⁶ att arbetslöshet under senare år även drabbat högskoleutbildad arbetskraft i betydande omfattning. I allmänhet kan hävdas, säger man, att arbetssökande akademiker inte har samma möjligheter att vidareutbilda sig så som arbetsökande inom LO-kollektivet har. Arbetsmarknadsutbildningens omfattning och ansvarsförhållande har gjort det svårt att uppbringa de utbildningsinsatser som behövs för att täcka de arbetslösa akademikernas eventuella utbildningsbehov. Det är ibland motiverat, bl.a. när det gäller utlandsfödda med akademisk utbildning som behöver komplettera, att finansiera högskoleutbildning via Arbetsförmedlingen. I och med att akademikerna gradvis utgör en allt större andel av arbetskraften, kan det tyckas vara rimligt att arbetsmarknadsutbildningen utvecklas på ett liknande sätt. Emellertid konstaterar man att inslaget av arbetsmarknadsutbildningar med inriktning på yrken som normalt kräver någon form av högskoleutbildning har minskat relativt utbildningar inom icke akademiska yrken.

I vad mån denna minskning ligger bakom den nedgång i omfattningen av kompletterande utbildning för utländska akademiker, som kartläggningen ger vid handen, ger enkätunderlaget inte svar på. För att få svar på det fordras en särskild undersökning.

Arbetsmarknadspolitik eller utbildningspolitik?

I samband med 2003 års rapport ”Uppföljning av kompletterande utbildning för utländska akademiker – andra året” uttryckte Högskoleverket sitt principiella ställningstagande på några punkter, vilka dessförinnan - i januari 2004 - hade meddelats AMS i anslutning till Högskoleverkets deltagande i Språnget. (PM 2004-01-15, reg nr 11-529-01).

Högskoleverket betonade bl.a. vikten av att de resurser som anslås till kompletteringsutbildningar bör ha en bredare spridning och inte i huvudsak fördelas som arbetsmarknadspolitiska åtgärder riktade till AMS. Delar av medlen bör budgeteras direkt till lärosätena för kompletteringsutbildningar inom ett bredare utbildnings- och yrkesområde än dem som AMS kan erbjuda utifrån sitt regelverk. Denna synpunkt har också framkommit i denna kartläggning.

---

¹⁶ Gustavsson, B., Israelsson, T., & Strannefors, T., (2005 resp. 2006) Var finns jobben 2005? Resp. Var finns jobben 2006? Arbetsmarknadsstyrelsen, AMS, Ura 2005:1 resp. Ura 2006:1.

Genom att öronmärkta medel tillförs lärosätena skulle utbildningsutbudet av kompletterande utbildning kunna få en mer permanent och långsiktig lösning. En stor fördel är bl.a. att man kommer ifrån upphandlingsförfarandet som ofta kan vara resursineffektivt.

Den principiellt viktigaste fördelen är att det finns möjlighet att komplettera en utbildning för att matcha svensk arbetsmarknad oavsett olika utbildningsinsatser och bristyrkesbenämningar. Nyanlända akademikers kompletteringsbehov bör kunna tillgodoses på rätt utbildningsnivå (så att t.ex. flera års utbildning på grundvux eller komvux kan undvikas) och oavsett t.ex. konjunkturläge. Förutsättningarna för att bedriva långsiktig, individuell studieplanering blir bättre och, vilket är särskilt viktigt om yrket är reglerat, utan ryckigheten i ett system med uppdragsutbildningar som ges en enda gång.

Arbetsmarknadspolitiska insatser är mycket vällovliga. Syftet med dem är emellertid att lösa flaskhalsproblem, vilket gör att man inte löser frågan om hur behovet av kompletteringsutbildning för utländska akademiker kan tillgodoses på ett smidigt sätt. Det är ju angeläget att utländska universitetsutbildningar kan användas/tillvaratas snarast på den svenska arbetsmarknaden. Mot den bakgrunden är det enligt Högskoleverket bekymmersamt att inslaget av arbetsmarknadsutbildningar, som är inriktade på yrken som det normalt krävs någon form av högskoleutbildning för, har minskat. Detta så mycket mer som att frågan om utländska akademikers behov av kompletterande utbildning inte bara är en arbetsmarknadspolitisk fråga, utan även integrationspolitisk och utbildningspolitisk.

Kompletterande utbildning – anpassad för individen

Behovet av kompletterande utbildning för utländska akademiker är, som tidigare framförts – och som även anförts i enkäten – alltför komplext för att kunna lösas enbart genom arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Det rör sig om behov som inte kan tillgodoses genom generella lösningar - invandrade akademiker är individer med var och en sin utbildningsprofil, inte en enhetlig grupp. Där kan finnas behov som t.ex. kan gälla komplettering för att matcha den utländska utbildningen mot svensk arbetsmarknad. Behov som t.ex. kan gälla att motsvara den kunskapsprofil som gäller på den svenska arbetsmarknaden inom ett yrke som kanske är reglerat, ett behov som bara kan tillgodoses på svensk högskolenivå eller kanske efter en kombination av studier på gymnasie- och högskolenivå, allt efter förutsättningarna. Syftet kan vara att få behörighet eller legitimation eller en svensk examen beroende på vad som är för handen i den individuella situationen.

Högskoleverket betonar därför än en gång det synnerligen angelägna i att frågan om kompletteringsutbildning för utländska akademiker får en lösning som innebär att utbildningen frigörs från arbetsmarknadspolitiska ställningstaganden. Istället bör inrättas ingångar i högskolan, dit akademiska yrkes-

grupper kan vända sig för att komplettera sina utbildningar. Öronmärkta resurser bör tillföras vissa lärosäten, så att kompletterande utbildning kan tillhandahållas kontinuerligt och långsiktigt och baseras på en för individen personlig studieplanering. Studieplaneringen bör göras av högskolan. Högskoleverket har redan tidigare framfört att kompletterande utbildning troligen behöver koncentreras till vissa lärosäten, framför allt i invandrartäta områden, t.ex. Stockholm, Malmö och Göteborg, samtidigt som distansutbildning uppmuntras.

Ett problem som framkommit i kartläggningen såväl som i andra sammanhang är att de kompletterande utbildningarna inte alltid leder fram till svensk examen. Några lärosäten har angivit att deras kompletteringsutbildningar i princip avslutas med svensk examen men att tidskrävande tillgodoräkningen och långa handläggningstider gör att det dröjer innan examen utfärdas. Högskoleverket menar att alla kompletteringar måste vara meningsfulla, tidseffektiva och i möjligaste mån leda till examen. Redan vid antagningen bör det stå klart vad som kommer att krävas för att en svensk examen ska kunna utfärdas och hur lång tid kompletteringen kommer att ta.

Inför framtida kartläggningar

Högskoleverket vill även lämna några synpunkter på en fortsatt uppföljning av kompletterande utbildning för utländska akademiker.

Som tidigare framförts är det av flera skäl svårt att ta fram tillförlitliga kvantitativa uppgifter om antalet studerande inom dessa utbildningar. Det finns ingen enhetlig registrering som skiljer dessa studenter från övriga vilket kan leda till felrapportering vid kartläggningar som denna.

Högskoleverket föreslog i rapporten "Uppföljning av kompletterande utbildning för utländska akademiker - andra året" att regeringen ålägger lärosätena att redovisa kompletterande utbildningar på ett enhetligt sätt. Detta förslag kvarstår.

Enligt regleringsbrev för budgetåret 2005 avseende Gemensamma bestämmelser för universitet och högskolor m.m., Mål 2, skulle universitet och högskolor redogöra bl.a. för vilka kompletterande utbildningar särskilt riktade till utländska akademiker som lärosätet anordnat. Anvisningen gällde dock enbart uppdraget enligt förordning (1995:889) om en särskild teoretisk och praktisk utbildning vid universitet och högskolor, dvs. den s.k. aspirantutbildningen.

Såsom nämndes inledningsvis har Högskoleverket inhämtat visst underlag för kartläggningen från lärosätenas årsredovisningar för år 2005. Högskoleverket fann vid genomgången att kompletterande utbildning redovisas på många olika sätt. En del lärosäten återrapporterar i enlighet med anvisningen och redogör för aspirantutbildningen. De anger inte andra former för kompletterande utbildning för utländska akademiker. Sådana uppgifter har däremot redovisats för denna kartläggning. Andra lärosäten anger att ingen

kompletterande utbildning i form av s.k.aspirantutbildning anordnats, men redovisar andra kompletteringsutbildningar under senare avsnitt. Ytterligare andra, åter, ger en samlad redovisning för all slags kompletterande utbildning.

Bilaga I

Sammanställning av uppgiftslämnare/kontakt- personer

Chalmers tekniska högskola
Avdelningen för Studerandeservice
Helena Danielsson

Göteborgs universitet
Planeringsavdelningen
Eva Darnell

Göteborgs universitet
Institutionen för pedagogik och didaktik
MariAnne Fridlund

Högskolan Väst
Avd för central utbildningssamordning
Ragnar Håkansson

Högskolan i Gävle
Mikael Krigh

Högskolan i Jönköping
Högskolan för lärande och kommunikation
Berit Tornell

Högskolan i Halmstad
Uppdragsutbildningen och sektionen för Hälsa och samhälle
Christina Sjöberg

Karolinska Institutet
Utbildningsavdelningen
Juni Francén, utbildningshandläggare

KTH - Kungliga tekniska högskolan
Gunnar Ivmark

Lunds universitet
Planeringsenheten
Marta Santander

Lärarhögskolan i Stockholm
Regionalt utvecklingscentrum
Åsa Cornelius

Malmö högskola
Viveca Serder

Stockholms universitet
Institutionen för socialt arbete
Maggi Sydow

Stockholms universitet
Samhällsvetenskapliga fakultetskansliet
Anna Stolarska

Sveriges Lantbruksuniversitet
Institutionen för Husdjurens Miljö och Hälsa
Lena Svendenius, studierektor

Umeå universitet
Medicinska fakultetens kansli
Marianne Johansson

Umeå universitet
Enheten för Näringsliv och Samhälle ENS
Ingvar Nilsson

Uppsala universitet
Margareta Hübinette

Växjö universitet
Institutionen för samhällsvetenskap
Christine Elingfors och Charlotte Silander

Bilaga 2

Sammanställning av kompletterande utbildning för utländska akademiker 2005 per lärosäte

OBS: I sammanställningen ingår inte aspirantutbildning vid Linköpings universitet och Malmö högskola och inte utbildning inom invandrarakademien vid högskolan i Borås, vilka utvärderats i särskild ordning. Här ingår inte heller utbildning inom ramen för SÄL, vilken delredovisas i särskild ordning 2006 och utvärderas 2007.

Göteborgs universitet

Komplettering för utländska lärare/akademiker, 60 – 80 poäng/veckor
Komplettering för utländska psykologer
Komplettering för utländska jurister, ca 2 år

Högskolan i Gävle

Svenska för utländska studerande, 20 poäng
Kultur och samhälle i ett värdegrundsperspektiv, 10 poäng
Didaktik för modersmållärare, 5 poäng

Högskolan i Halmstad

Tilläggsutbildning, 60 poäng, för utländska sjuksköterskor från land utanför EU

Högskolan i Jönköping

Kompletterande lärarutbildning för utländska akademiker, 60 – 110 poäng

Karolinska institutet

Kompletteringsutbildning för utländska sjuksköterskor från land utanför EU/EES-området, 20 – 60 veckor
Kompletteringsutbildning för biomedicinska analytiker med utländsk utbildning/liknande annan utbildning t.ex. biologutbildning, ca 60 poäng
Komplettering för logopedier med utländsk utbildning
Komplettering för röntgensjuksköterskor, 85 poäng

Lunds universitet

Kompletteringsutbildning för sjuksköterskor med utländsk utbildning från land utanför EU, 2 moment (av 4) anordnas av universitetet

Företagsekonomi: Magisterkurs i redovisning, 10 poäng, samt uppsats, 10 poäng,

Tillämpad kommunikation för utländska akademiker, 20 poäng

Lärarhögskolan i Stockholm

Kompletterande pedagogisk utbildning, KPU, 60 poäng

Profil mot förskolan, 40 – 60 poäng

Malmö högskola

Introduktionsutbildning för invandrare med utländsk gymnasieutbildning och eventuellt en akademisk utbildning. Svenska, engelska och samhällskunskap. Förbereder för fortsatta studier på högskolan. 40 poäng

Förberedande utbildning för invandrade akademiker med minst två års akademisk utbildning från hemlandet. Tre huvudspår: Pedagoger, samhällsvetare, tekniker. Max 20 veckor.

”Skolans förutsättningar och språk”, 10 veckor. För lärare med utländsk utbildning och andra som vill bli lärare i Sverige. Utgör del av föregående utbildning.

Kompletterande utbildning för utländska lärare, 60 poäng

Stockholms universitet

Högre kurs i praktisk förvaltningskunskap, 40 poäng (regeringsuppdrag)

Kompletteringsutbildning i socialt arbete, 60 poäng/veckor, för personer med (bl.a.) utomnordisk högskoleutbildning om motsvarande minst 80 poäng samt två års yrkeserfarenhet inom området

Kompletteringsutbildning, 60 poäng, för socialarbetare med utländsk socio-nomexamen

Sveriges Lantbruksuniversitet

Tilläggsutbildning för utländska veterinärer från länder utanför EES-området (TUVE), 53 poäng (regeringsuppdrag)

Umeå universitet

Kompletterande utbildning för sjuksköterskor, 70 – 90 poäng

Kompletterande utbildning för läkare, - 20 poäng

Projektet utländska akademiker. Kompletterande utbildning i svenska, utbildning i sjukvårdssvenska för läkare, tandläkare, sjuksköterskor, sjukgymnaster för behörighet att antas till högskolan för kompletteringsstudier för erhållande av svensk legitimation. TISUS 1, 10 veckor, TISUS 2, 17 veckor, TISUS 3, 17 veckor, Sjukvårdssvenska 1, 21 veckor, Sjukvårdssvenska 2, 21 veckor, Individuella repetitionskurser av varierande längd. (Inkluderar handled praktik inom sjukvården.)

Uppsala universitet

Högskoleintroducerande utbildning: Collegeutbildning för utländska akademiker, 30 veckor (300 gymnasiepoäng + 15 högskolepoäng)

Kompletterande utbildning för utländska sjuksköterskor med utbildning från land utanför EU, antagning till senare del av program, individuell omfattning

Kompletterande utbildning för biomedicinska analytiker med utländsk utbildning, antagning till senare del av program, individuell omfattning

Växjö universitet

Introduktionsutbildningen Akademikerspåret för akademiker med utländsk bakgrund, tre terminer, varav 20 poäng vid universitetet och resten vid komvux.

Övrigt

Karolinska Institutet

Utbildningar som anordnas återkommande, dock ej anordnade under 2005

Stödkurser för utländska läkare

Yrkes- och författningskurs för sjukgymnaster med utländsk utbildning

Preparandkurs för tandläkare med utländsk utbildning

Kompletteringsutbildning för barnmorskor med utländsk utbildning (totalt 6 veckor + slutexamination)

Kompletteringsutbildning för optiker med utländsk utbildning

Chalmers tekniska högskola (CTH)

Ingått i projektet Utländska tekniker och ingenjörer (UTI) syftande till tillvaratagande av yrkeskompetens. Individuellt program under en individuellt avgränsad period omfattande från 3 månader upp till 2 år. CTH:s fokus vägledning i olika former och att göra en vägledande bedömning av tidigare utbildning inför eventuellt fortsatta studier på högskolenivå. Information på t.ex. www.uti.se/index2.htm

Högskolan Väst

Ingått i samarbetsprojektet Legitimation.nu med inriktning mot utländska läkare och sjuksköterskor. Projektet övergick våren 2005 i ett nätverkssamarbete. Information på www.legitimation.nu

Kungliga Tekniska Högskolan (KTH)

Har inte anordnat särskild kompletteringsutbildning för utländska akademiker, men möjligheter finns att inom den reguljära utbildningen komplettera eller bygga på utländsk utbildning genom

- antagning till senare del av program

- antagning till magister-/masterprogram
- studier enligt ett individuellt valt kurspaket med kurser från ordinarie kursutbud inom programutbildningarna och från utbudet av fort- och vidareutbildningskurser

Bilaga 3

Kompletterande utbildning för utländska akademiker 2005 - per verksamhets-/ämnesområde (motsv)

OBS: I förteckningen ingår inte aspirantutbildningarna vid Linköpings universitet och Malmö högskola och inte utbildning inom invandrarakademien vid högskolan i Borås, vilka utvärderats i särskild ordning. Förteckningen tar heller inte upp eventuell utbildning inom ramen för SÄL, som skall delredovisas i särskild ordning 2006.

Allmänt

I sammanställningen redovisas kompletterande utbildning för utländska akademiker omfattande akademiska studier vanligtvis enligt en för den studerande uppgjord individuell studieplan som är baserad på den reguljära utbildningsplanen för berört program. I sammanställningen har också tagits med utbildning som inte följer reguljära utbildningsplaner för utbildningsprogram eller som delvis/inte alls ligger på högskolenivå, men där ett lärosäte är involverat i genomförandet. I det sistnämnda fallet avses utbildningen vara en förutsättning för/syfta till behörighet till antagning till en påföljande kompletterande utbildning på högskolenivå för erhållande av svensk examen/svensk legitimation.

Läraryt utbildning

Göteborgs universitet

Kompletterande läraryt utbildning för utländska lärare/akademiker, 60 – 80 poäng/veckor, omfattande olika inriktningar och AUO inom ordinarie läraryt utbildning samt specialpedagogutbildning. Uppdragsutbildning. LAN/af. Svensk lärarexamen.

Högskolan i Jönköping

Komplettering med 60 – 110 poäng inom den reguljära läraryt utbildningen enligt individuell studieplan. Uppdragsutbildning. LAN. Svensk lärarexamen.

Högskolan i Gävle

Didaktik för modersmållärare. Ger utländska akademiker med läraryt utbildning en introduktion till det svenska skolsystemet, 5 poäng. Anordnas i samarbete med kommuner där behov uppstår. Anordnas inom ramen för

reguljär utbildning. Kompletteringar gällande svenska språket och svenska förhållanden, lagar, förordningar, m.m. Kursplan bifogad

Lärarhögskolan i Stockholm

Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU), 60 poäng, för arbetslösa akademiker. Följer reguljär utbildning. Profil mot förskolan, 40 – 60 poäng. Individuella studiegångar för personer med utländsk lärarutbildning som arbetar i yrken de är överkvalificerade för. Uppdragsutbildningar; LAN i Stockholms län. Svenskt examensbevis.

Malmö högskola

Skolans förutsättningar och språk, 10 veckor för lärare med utländsk utbildning och andra akademiker som är intresserade av att bli lärare i Sverige. Ger inblick i och grundläggande kunskaper om den svenska skolan – 50 % teori och 50% praktik på skola. (Kursen utgör del av uppdragsutbildningen Individuell förberedande utbildning för invandrade akademiker, som till viss del ligger på högskolenivå.) LAN i Skåne. Leder normalt inte till examen. Studenter som önskar ny examen rekommenderas söka till senare del av program och begära tillgodoräknande.

Lärarutbildning, 60 poäng, med olika inriktningar, förskola, fritidspedagogisk verksamhet, grundskolans tidigare år, grundskolans senare år samt gymnasiet. För invandrade akademiker som uppfyller förkunskapskraven samt har tillräckliga kunskaper i svenska för att klara utbildningen. Svensk examen. Information på www.mah.se/lut/lararutb60p

Uppsala universitet

Lärarprogrammet, 60 poäng, för att uppnå lärarexamen för högstadiets senare år och/eller gymnasiet för studenter med både svensk och utländsk akademisk utbildning, där ordinarie utbildningsplan följts. Anordnat på uppdrag av LAN i Uppsala. Bilagor bifogade.

Vård och omsorg samt medicin

1. Sjuksköterskor och läkare

Högskolan i Halmstad

Tilläggsutbildning för utländska sjuksköterskor, 60 poäng/veckor på sjuksköterskeprogrammet, för personer med sjuksköterskeutbildning eller annan kvalificerad sjukvårdsutbildning från land utanför EU, som är inskrivna vid af i Hallands län och som har för avsikt att utöva sjuksköterskeyrket i Sverige. Sjuksköterskeexamen för senare legitimering av Socialstyrelsen. Uppdragsutbildning enl SFS 2002:760. LAN i Hallands län. Utbildningsplan bifogad.

Karolinska Institutet

Kompletteringsutbildning för utländska sjuksköterskor utbildade utanför EU/EES-området, 20 – 60 veckor inom ramen för reguljär utbildning.

Uppdragsutbildning (SFS 2002:760). LAN. Svensk sjuksköterskeexamen och kandidatexamen i omvårdnad. (16 kursplaner à 5 poäng bifogade.)

Utbildning om 85 poäng har även givits inom Röntgensjuksköterskeprogrammet för komplettering till svensk röntgensjuksköterskeexamen. Anordnad på eget initiativ inom ramen för reguljär utbildning. Utbildningsplan bifogad.

Lunds universitet

Kompletterande utbildning för utländska sjuksköterskor med utbildning från land utanför EU. Universitetet anordnar två av momenten i utbildningen, nämligen samhälls- och författningskunskap och medicinska kunskapsprov för utländska sjuksköterskor, som ges som uppdragsutbildning med Socialstyrelsen som uppdragsgivare.

Övriga moment i den kompletterande utbildningen är språkprov och praktik/hospitering. Efter det att hela utbildningen klarats kan svensk sjuksköterskelegitimation sökas.

Umeå universitet

Individuell studiegång, omfattande 70 – 90 poäng av kurser inom sjuksköterskeprogrammet för studerande som sökt antagning via VHS. Anordnat på eget initiativ. Svensk sjuksköterskeexamen och legitimation.

Individuell studiegång, omfattning upp till 20 poäng som kurs inom läkarprogrammet, komplettering för svensk läkarexamen.

Man anger att Västerbottens läns landsting bedriver en omfattande utbildning av utländska läkare.

Uppsala universitet

Validering och kompletterande utbildning för utländska sjuksköterskor utanför EU enligt en framtagen individuell kompletterande studieplan. Lokal antagning till senare del av sjuksköterskeprogrammet följt av validering och utarbetande av individuell utbildningsplan. Kurserna ligger inom ramen för den ordinarie sjuksköterskeutbildningen. Bekostas via grundutbildningsanslaget. Målet är sjuksköterskeexamen/svensk legitimation. Rapport avseende 2003/04 bifogad.

2. Biomedicinsk laboratorievetenskap/biomedicinsk analytiker

Karolinska Institutet

Personer med utländsk biomedicinsk analytikerexamen eller liknande, även biologer, m.fl. med utländsk examen, läser enligt en egen, individuell studieplan omfattande ca 60 poäng inom ramen för biomedicinska analytikerprogrammet parallellt med grundutbildningsstudenterna. Resterande ca 60 poäng tillgodoräknas. Kandidat- eller yrkesexamen. Anordnas som uppdragsutbildning. LAN i Stockholms län.

Uppsala universitet

Validering och kompletterande utbildning för utländska biomedicinska analytiker enligt en framtagen individuell kompletterande utbildningsplan. Kurserna ligger inom ramen för den ordinarie utbildningen. Bekostas via grundutbildningsanslaget. Målet är biomedicinsk analytikerexamen/svensk legitimation.

3. Logoped

Karolinska institutet

Komplettering av vissa delkurser enligt individuell studiegång för akademiker med utländsk logopedutbildning i mån av ledig plats inom reguljär utbildning. Förfarandet utarbetat efter samråd med Socialstyrelsen i syfte att svensk logopedlegitimation skall kunna sökas/utfärdas. 2005 omfattade kompletteringarna 14,5, 17 och 33 poäng/veckor. Svensk logopedexamen har utfärdats i något fall men då har mer omfattande kompletteringar gjorts, inkl magisteruppsats om 20 poäng. Individuella utbildningsplaner har bifogats.

4. Veterinärmedicin

Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU)

Tilläggsutbildning för veterinärer med examen från länder utanför EES-området (TUVE), omfattande 53 poäng (29 veckor teoretiska studier, 20 veckor praktik, 14 veckor (på deltid) inläsning och kunskapsprov). Mål erhållande av svensk legitimation. Villkor för behörighet att antas till utbildningen: Utländsk veterinärexamen från aktuella länder, beslut från statens Jordbruksverk, SJB, om kompletterande utbildning, godkänt resultat på av SJV föreskrivet prov i svenska för utländska veterinärer (motsvarande Prov i svenska för utländsk vårdpersonal).

Utbildningen anordnas enligt uppdrag i regleringsbrevet. Öronmärkta medel tilldelade av Jordbruksdepartementet.

Övrig upplysning och kommentar: SLU påtalar att det är för få som klarar av provet Svenska för utländska veterinärer, som är ett krav för att få gå TUVE. Tillsammans med Göteborgs universitet arbetar man för att kunna ge en utbildning i svenska för veterinärer med riksintag (vilket skett vid ett tillfälle) vilket gav ett mycket bättre utfall (samtliga godkända) än när undervisningen bedrivs på skilda orter av olika uppdragstagare och med mycket varierande kvalitet. Kursplan bifogad.

Juridik och samhällsvetenskap

1. Företagsekonomi

Lunds universitet

Magisterkurs i Redovisning, 10 poäng, och Uppsats, 10 poäng, som innebär en komplettering gällande svenska förhållanden med syfte att få svenskt examensbevis. Utbildningen har erbjudits genom avtal mellan LAN Skåne och universitetets utbildningsbolag Lund University Education (LUEAB).

2. Högre kurs i praktisk förvaltningskunskap

Stockholms universitet

Anordnad på uppdrag av regeringen. Syftar till att till statlig förvaltning kunna knyta personer med särskild utländsk språk- och kulturkompetens och att öka möjligheten för kursdeltagaren att arbeta som kvalificerad handläggare inom statlig förvaltning. Omfattning 40 poäng, varav 30 poäng teoretiska studier, 10 poäng praktik.

För behörighet att antas fordras akademisk grundexamen motsvarande minst 120 poäng, kunskaper motsvarande grundkurs 20 poäng i ett vanligt förekommande invandrar- eller minoritetsspråk, Svenska B (komvux) eller godkänt TISUS-test, engelska A samt folkbokföring i Sverige.

Kursen kan inte utgöra huvudämne i examen. Anordnad inom ramen för reguljär utbildning, finansierad med anslagsmedel. (För 2006 har medel tilldelats via regleringsbrev.)

3. Juridik

Göteborgs universitet

Ca tvåårig kompletteringsutbildning för jurister med minst 4-årig utländsk utbildning och mycket goda kunskaper i svenska (UTLEX). Utbildningen inleds med en introduktionstermin som behandlar den svenska rättsordningen; särskild vikt läggs vid områden där svensk rätt skiljer sig från andra rättsordningar. Vid godkänt resultat kan den studerande antas till fjärde terminen på programmet för juris kandidatexamen och i normalfallet därefter följa den ordinarie utbildningsplanen under tre terminer för att avsluta med ett examensarbete. Övriga terminer i utbildningsplanen tillgodoräknas från den utländska utbildningen. Efter avslutad utbildning erhålls juris kandidatexamen. Utbildningen anordnades på eget initiativ och finansierades via grundutbildningsanslaget. Kursplan för introduktionsterminen bifogad.

4. Psykologer

Göteborgs universitet

Kompletterande utbildning för psykologer med utländsk examen enligt Socialstyrelsens kompletteringsanvisningar för att svensk legitimation skall kunna utfärdas. Utbildningen följer gällande kursplaner för psykologprogrammet i de avsnitt som skall kompletteras, anordnades på eget initiativ inom ramen för reguljär utbildning; finansiering via grundutbildningsanslaget. Mål svensk behörighet/legitimation.

5. Socialt arbete

Stockholms universitet

Kompletteringsutbildning i socialt arbete, 60 poäng/veckor, för 1) personer med utländsk högskoleutbildning inom ämnesområdet socialt arbete, men vilka idag har andra arbetsuppgifter resp. 2) för arbetslösa invandrare med utländsk utbildning inom området. För behörighet att antas fordras grund-

läggande behörighet för högskolestudier och avslutad minst tvåårig utomnordisk högskoleutbildning som kan jämföras med svensk socionomutbildning på allmän linje. Två års praktisk yrkeserfarenhet inom ämnesområdet socialt arbete efter examen.

Utbildningen omfattar 60 poäng/veckor - 40 poäng teoretiska studier och 20 poäng praktik - gällande svenska förhållanden, lagar förordningar etc. Leder till kompetens som kan bedömas likvärdig eller jämförbar med svensk socionomutbildning; leder inte till svensk examen. Kompletteringsutbildningen ger behörighet till fortsatta studier på mastersnivå. Uppdragsgivare LAN i Stockholms län. Kursplan bifogad.

Kompletteringsutbildning, 60 poäng, för socialarbetare med utländsk socionomexamen. Studier inom ramen för reguljär utbildning och deltagande i ordinarie undervisning på socionomlinjen enligt en individuell studieplan. Riktat sig också till personer som inte är arbetslösa. Utbildningen anordnad på eget initiativ inom ramen för reguljär utbildning.

Studie-/arbetsmarknadsförberedande utbildning

Högskolan i Gävle

Svenska för utländska akademiker, 20 poäng, där målet är att nå muntlig och skriftlig funktionell behärskning av svenska språket i vardags- och samhällsliv. Anordnades inom ramen för reguljär utbildning i samarbete med Tierps kommun. Kursplan bifogad.

Kultur och samhälle i ett värdegrundsperspektiv, 10 poäng. Det svenska samhällets utveckling och demokratisering studeras utifrån ett historiskt och samhällsvetenskapligt perspektiv. Anordnades inom ramen för reguljär utbildning i samarbete med komvux (Akademikervägen). Kursplan bifogad.

Malmö högskola

Introduktionsutbildning för invandrare, 40 poäng, primärt för studerande med utländsk gymnasieutbildning och eventuellt hel eller del av akademisk utbildning, som planerar att studera vid svenskt lärosäte. Viss del på högskolenivå. Utbildningen skall ge fördjupade kunskaper och färdigheter i svenska, engelska och samhällskunskap och skall förbereda för fortsatta högskolestudier. Leder normalt inte till examen. Studenter som önskar ny examen rekommenderas söka till senare del av program och begära tillgodoräknande. Kursplan bifogad.

Individuell förberedande utbildning för invandrade akademiker. Tre huvudspår: Pedagoger, samhällsvetare, tekniker. Max 20 veckor. Viss del på högskolenivå. Vänder sig till personer med minst tvåårig akademisk utbildning från hemlandet. Kursdeltagaren skall efter kursen kunna använda sin kompetens på den svenska arbetsmarknaden och skall också ha god kännedom om sin egen kompetens i förhållande till arbetsmarknadens krav och om ev. behov av akademisk komplettering och om vad sådan innebär. Leder normalt inte till examen. Studenter som önskar ny examen rekommenderas

söka till senare del av program och begära tillgodoräknande. Uppdragsutbildning.

”Skolans förutsättningar och språk” (se avsnittet Lärarutbildning ovan) är en del av Individuell förberedande utbildning för invandrade akademiker.

Lunds universitet

Tillämpad kommunikation för invandrade akademiker, ger fördjupade kunskaper om det svenska samhället och speciellt svensk arbetsmarknad. Ger möjligheter till nätverksbyggande med hjälp av mentorer och värdearbetsgivare. Ger endast poäng. Anordnades på Campus Helsingborg på eget initiativ, delvis som uppdragsutbildning. Syfte att fördjupa kunskaperna om svensk arbetsmarknad och skapa kontakter via nätverket.

Umeå universitet

Kompletterande utbildning i Svenska, utbildning i Sjukvårdssvenska för läkare, tandläkare, sjuksköterskor, sjukgymnaster, ingenjör, socionom, lärare, m.fl. Syfte att ge behörighet att antas till universitet, för att uppfylla kraven för kompletteringsstudier för senare erhållande av legitimation.

Omfattar TISUS 1 10 veckor, TISUS 2 17 veckor, TISUS 3 17 veckor, Sjukvårdssvenska 1 21 veckor, Sjukvårdssvenska 2 21 veckor. Individuella repetitionskurser med varierande längd.

Respektive utbildning anordnad på eget initiativ i samverkan mellan universitetet och LAN i Västerbottens län. Uppdragsutbildning (enl SFS 2002:760) med LAN i Västerbottens län som uppdragsgivare/finansiär. Universitetet har avtal med LAN som genom avrop köper utbildningsplatser. Universitetet upprättar handlingsplanerna, landstinget i Västerbotten bidrar med platser för handledd praktik inom sjukvården.

Med den språkliga utbildningen och en personlig handlingsplan skall den studerande kunna gå vidare till kompletteringskurser som i sin tur leder till svensk examen resp. svensk legitimation. Projektet Utländska akademiker genomförs av universitetet på uppdrag av LAN i Västerbottens län och i samverkan med Västerbottens läns landsting samt Folkuniversitetet.

Uppsala universitet

Collegeutbildning för utländska akademiker, nyanlända med minst 2 års akademiska studier från hemlandet och som saknar behörighet i svenska för antagning till högskolan. Studier på komvux och universitetet. Omfattar 30 veckor/300 gymnasiepoäng och 15 (högskole)poäng. Innehåll: Svenska, introduktion till universitetsstudier, svensk samtids historia och valfri kurs.

Anordnad på eget initiativ i samarbete med Uppsala kommun. Universitetsdelen finansierad via grundutbildningsanslaget. Anordnad enligt förordningen om högskoleintroducerande utbildning (SFS 2002:763). Utbildningsplan m.m. bifogad.

Växjö universitet

Introduktionsutbildningen "Akademikerspåret". Omfattar totalt tre terminers studier vid dels komvux i Växjö, dels Växjö universitet. Universitetsdelen omfattar 20 poäng (10 poäng statsvetenskap, 5 poäng profilämne och 5 poäng projektorienterad praktikkurs.) Resterande tid omfattar studier i svenska.

Målgrupp är akademiker med utländsk bakgrund, bosatta i Kronobergs län, i behov av en introduktionsutbildning, inskrivna som arbetssökande vid arbetsförmedlingen.

Utbildningen anordnad inom ramen för reguljär utbildning som uppdragsutbildning med LAN i Kronobergs län som uppdragsgivare/finansiär.

Leder inte till examen men poängen kan ingå i en framtida examen.
Kursplaner, m.m. har bifogats.

Övrigt

Vård och omsorg samt medicin

Karolinska Institutet

Utbildning anordnad återkommande – dock ej anordnad 2005

Stödkurser för utländska läkare

Yrkes- och författningskurs för sjukgymnaster med utländsk utbildning

Preparandkurs för tandläkare med utländsk utbildning

Kompletteringsutbildning för barnmorskor med utländsk utbildning (totalt 6 veckor + slutexamination)

Kompletteringsutbildning för optiker med utländsk utbildning

Högskolan Väst

Informerar om samarbetsprojektet Legitimation.nu med inriktning mot utländska läkare och sjuksköterskor. Projektet, som pågick under perioden 2003 – 2005, involverade universitet och högskolor i Västra Götaland, LAN i Västra Götaland, valideringscentrum i Göteborgsregionen och Västra Götalandsregionen. Övergick våren 2005 i ett nätverkssamarbete. Information på www.legitimation.nu.

Teknik

Chalmers tekniska högskola (CTH)

CTH informerar om projektet Utländska tekniker och ingenjörer (UTI), som man ingått i och där CTH:s uppgift främst varit att ge vägledning i olika former – enskilt och i grupp och vägledande bedömning av tidigare utbildning inför eventuellt fortsatta studier på högskolan. Inom projektet erbjöds deltagarna - relativt nyanlända tekniker och ingenjörer – kompletterande utbildning och praktik under en period på mellan 3 månader och två år. Övergripande målsättning var att öka deltagarnas anställningsbarhet. Projektet utgjorde ett led i Europeiska Socialfondens mål 3. I projektet ingick bl.a. arbetsförmedlingen, LAN, Göteborgs stad och Svenskt Näringsliv. Informationsmaterial och utvärderingsrapport avseende CTH:s deltagande har bifogats. Information på t.ex. www.uti.se/index2.htm

Kungliga tekniska högskolan (KTH)

KTH har inte anordnat någon särskild kompletterande utbildning för utländska akademiker. Man anger de möjligheter som finns att komplettera eller bygga på utländska tekniska utbildningar inom ramen för reguljär utbildning på KTH, nämligen genom antagning till senare del av civilingenjörs- respektive högskoleingenjörsutbildning, antagning till magister-/Masterprogram eller genom att sätta ihop ett lämpligt kurspaket av kurser från ordinarie kursutbud inom programutbildningarna och från utbudet av fort- och vidareutbildningskurser.

Bilaga 4

Enkät

Till Rektor, Enligt sändlista

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Avdelningen för bedömning av ut-
ländsk utbildning
2006-03-10
Reg.nr 12-487-06

Kartläggning av kompletterande utbildning för utländska akademiker – regeringsuppdrag

Såsom angavs i brev 2006-02-14 till lärosätena har Höskoleverket i regleringsbrev för budgetåret 2006 fått i uppdrag av regeringen att under våren 2006 genomföra en nationell kartläggning och analys av olika former av kompletterande högskoleutbildningar för utländska akademiker. Kartläggningen skall innehålla uppgifter dels om utbildningarnas omfattning och studentantal, dels om innehållet i utbildningarna. Vidare skall det framgå vilka som är uppdragsgivare till utbildningarna.

Uppdraget innebär en förenklad fortsättning på de två tidigare kartläggningar som Höskoleverket haft i uppdrag att genomföra och som lärosätena medverkade i. Kartläggningarna redovisades dels i rapporten ”*Ett svenskt kvitto? Kompletterande utbildning för utländska akademiker*” (2003-04-09), som avsåg verksamhetsåret 2002/03, dels i rapporten, ”*Uppföljning av kompletterande utbildning för utländska akademiker – andra året*” (2004-04-06), som avsåg verksamhet under kalenderåret 2003. (Rapporterna finns att hämta på <http://web2.hsv.se/publikationer/rapporter/regeringsuppdrag/2003/2003-04-09.pdf> respektive på <http://web2.hsv.se/publikationer/rapporter/regeringsuppdrag/2004/2004-04-06.pdf>)

Kartläggningen som nu skall göras avser utbildningar som anordnades under vårterminen och höstterminen 2005. Enkäten består liksom tidigare av två delar. **Vi ber er att besvara enkäten så snart som möjligt och återsända den digitalt till hsv@hsv.se eller per post så att den är oss tillhanda senast den 10 april 2006.**

Ni är välkomna att kontakta oss om ni har frågor om enkäten.

Med vänliga hälsningar

Eva Ragnarsson, 08-5630 8674
Eva.Ragnarsson@hsv.se

Åse Rislund, 08-5630 8590
Ase.Rislund@hsv.se

Anvisningar till enkäten

Enkäten består liksom tidigare av två delar, en wordfil och en excelfil.

I wordfilen ställs frågor om utbildningen, t.ex. om innehåll, omfattning och uppdragsgivare; frågor som besvaras med text. Vi är tacksamma om ni också skickar med utbildnings- och kursplaner och andra relevanta dokument samt egna uppföljningsrapporter, etc.

Uppgifterna till den kvantitativa delen samlas in med hjälp av en excelfil.

- Uppgifterna skall avse *antal personer, fördelat på kön*, inte helårsstudenter eller helårsprestationer. Inga formler är inlagda i excelfilen.
- *Förberedande utbildning* skall bara redovisas om den ligger på högskolenivå.
- *Utbytesstudenter* skall **inte** ingå i redovisningen.
- *SÅL* ingår **inte** i enkäten eftersom verksamheten redovisas i annan ordning.

Definitioner

Utländsk akademiker

Med begreppet utländsk akademiker avser vi en person

- som är stadigvarande bosatt i Sverige, dvs. är folkbokförd,
- som har ett annat modersmål än svenska,
- som har en akademisk examen från sitt hemland/tredje land eller som var på god väg att slutföra sina studier för en examen,
- vars utländska utbildning har bedömts av högskolan, Högskoleverket eller annan myndighet,
- som har fått tillgodoräkna hela eller delar av sin utbildning.

Ofta läser svenska och utländska studenter tillsammans i en kompletterande utbildning, vilket kan göra det svårt att avgöra vem som tillhör den grupp vi frågar efter. Det kan bli nödvändigt att uppskatta vilka som är utländska akademiker. *Observera att utbytesstudenter **inte** skall ingå i redovisningen.*

Utbildningsområde

Ange utbildningsområde som motsvarar indelningsgrund för regeringens resurstilldelning till grundläggande högskoleutbildning. Utbildningsområde skall anges oavsett hur utbildningen finansieras.

Utbildning

Utbildningsprogram eller ämne eller kurs.

Nyborjare

Högskolenyborjare, dvs. student som för första gången är registrerad i

grundläggande högskoleutbildning vid ett visst universitet eller vid en viss högskola.

Registrerade

Dokumentation av en studerandes avsikt och rätt att delta i kurs eller motsvarande under viss period.

Examina/avslutade studier

En specificerad uppsättning fullgjorda kursfordringar eller motsvarande som svarar mot krav för viss examen. Om avsikten med studierna inte var att ta examen och studenten fullgjort de planerade studierna anges detta.

Luntnakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se,
www.hsv.se
2006-03-10
Reg nr 12-487-06

Kartläggning av olika former av kompletterande högskoleutbildningar för utländska akademiker

Uppgiftslämnare:

Lärosäte:

Institution:

Namn:

Adress:

Tel:

e-post:

DEL 1 Frågor om utbildningen

Om någon fråga/några frågor inte passar in på er, beskriv gärna med egna ord i stället.

Anordnade lärosätet under vår- respektive höstterminen 2005 någon/några former av kompletterande högskoleutbildningar för utländska akademiker?

NEJ

Om nej, vänligen återsänd enkäten med uppgifterna ovan ifyllda. Tack för er medverkan!

JA

Om ja, vänligen besvara följande frågor:

1. Vilken/vilka kompletterande utbildningar för utländska akademiker anordnades under vår- respektive hösttermin
  - a) utbildning
  - b) mål/inriktning
  - c) målgrupp (lärare, sjuksköterskor, m.fl.)
  - d) innehåll/uppläggning (kurser, praktik, övrigt?) Bifoga utbildningsplaner, kursplaner och andra relevanta dokument

- e) omfattning i poäng och veckor totalt för utbildningen
- f) leder utbildningen till att studenten kan ta ut en svensk examen?

Om nej, varför inte?

Ev kommentar

2. Anordnades resp utbildning

- a) på eget initiativ? (ange vilken/vilka utbildning/ar)
  - b) enligt uppdrag i regleringsbrev? (- ” -)
  - c) som uppdragsutbildning (enl SFS 2002:760) (- ” -)
- Ange uppdragsgivare/finansiär
- d) annat

Ev kommentar

3. I vilken form anordnades utbildningen

- a) som aspirantutbildning (enl. SFS 1995:889)
- b) inom ramen för reguljär utbildning
- c) annan (t.ex. kombinationsutbildning enl. SFS 2004:549)

Ev kommentar

4. Vilka var de studerandes olika syften för att gå igenom resp. utbildning?
(T.ex. komplettering för svenskt examensbevis, komplettering gällande svenska förhållanden, lagar, förordningar, etc.)

5. Övriga upplysningar eller kommentarer

DEL 2 Kvantitativa uppgifter per utbildningsområde

Uppgifter avseende antal studerande fördelat på kön som antogs resp. avslutade utbildningen på resp. utbildningsprogram/ämne/kurs inom resp. utbildningsområde lämnas i följande excelfil.

Tack för er medverkan!

Bilaga 5

Sändlista

Kartläggning av kompletterande utbildning för utländska akademiker

Blekinge Tekniska Högskola
Chalmers tekniska högskola
Danshögskolan
Dramatiska Institutet
Gymnastik- och Idrottshögskolan (GIH)
Göteborgs universitet
Handelshögskolan i Stockholm
Högskolan Dalarna
Högskolan i Borås
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan i Jönköping
Högskolan i Kalmar
Högskolan i Skövde
Högskolan Kristianstad
Högskolan Gotland
Högskolan Väst
Karlstads universitet
Karolinska Institutet
Konstfack
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan
Kungl. Tekniska Högskolan
Linköpings universitet
Luleå tekniska universitet
Lunds universitet
Lärarhögskolan i Stockholm
Malmö högskola
Mittuniversitetet
Mälardalens högskola
Operahögskolan i Stockholm
Stockholms universitet
Sveriges lantbruksuniversitet
Södertörns högskola
Teaterhögskolan i Stockholm

Umeå universitet
Uppsala universitet
Växjö universitet
Örebro universitet